EKONOMICKÁ FAKULTA TUL
Centrum oceňování majetku

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Financováno Evropskou unií
NextGenerationEU
Národní plán obnovy
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Specializační studium
Oceňování obchodních závodů (podniků)

Oceňování movitých věcí nehmotných

Ing. Olga Malíková, Ph.D.
+420 485 352 366
olga.malikova@tul.cz
www.com.tul.cz

3.
Metody oceňování nehmotného majetku

Obsah

3.1 Oceňování nehmotného majetku podle zákona č. 151/1997 Sb.

3.2 Oceňování nehmotného majetku podle licenční analogie

3.1
Oceňování nehmotného majetku podle zákona č. 151/1997 Sb.

Zákon č. 151/1997 Sb.

Nehmotný majetek:

- ✓ **Označen jako majetková práva**
- ✓ **Oceňuje se výnosovým způsobem (§ 17)**

Výnosový způsob ocenění dle zákona č. 151/1997 Sb.

✓ Stanovuje se

1. zjištění ročního výnosu

a) ze smluv o užívání práva (např. licenční smlouva) platných v den ocenění nebo
b) podle skutečnosti za poslední kalendářní rok užívání v období 5 let předcházejících roku ocenění

2. počet let

a) ze smluv, nejvýše však ve výši dle písmene b), c) nebo d)
b) 5 let u průmyslových práv a výrobně technických a obchodních poznatků a 10 let u práv na označení, pokud nelze zjistit ze smluv
c) práva autorská – počet let, který zbývá do ukončení doby trvání těchto práv, pokud nelze zjistit ze smluv
d) u práv pořizovatele databáze počet let zbývajících do ukončení 15 leté doby ukončení těchto práv, v případě, že nelze zjistit ze smluv.

Pokud nelze právo ocenit (nebylo užíváno, nelze aplikovat výše uvedené či cena zjištěná dle nich je nepřiměřená), ocení se cenou obvyklou

Prováděcí vyhláška č. 3/2008 Sb.

Prováděcí vyhláška k zákonu č. 151/1997 Sb. stanovuje v § 43 výpočet ceny majetkových práv dle následujícího vzorce:

$$C_v = \sum_{j=1}^{n} . \frac{Z_j}{\left(1 + \frac{p}{100}\right)^j}$$

Kde:
C_v **… cena majetkového práva zjištěná výnosovým způsobem**
Z_j **… roční čistý výnos užívání práva v letech, po které bude právo využíváno**
p **… míra kapitalizace v procentech uvedená v příloze číslo 16 vyhlášky č. 3/2008 Sb.**
j **… pořadové číslo roku, ve kterém bude právo užíváno**
n **… počet let, po které bude právo užíváno, nejvýše však podle ustanovení § 17 odst. 3 zák. č. 151/1997 Sb.**

3.2
Oceňování nehmotného majetku podle licenční analogie

Licenční analogie

Předpoklady:

- ✓ **Hodnota majetku = odměna, která by na trhu byla s největší pravděpodobností zaplacena za souhlas s výlučným užíváním shodného nebo obdobného řešení, příp. za jeho převod.**
- ✓ **Práva k využívání nehmotných statků poskytována formou licence nebo podobné smlouvy.**
- ✓ **Za právo k využívání nehmotných statků se platí přiměřená odměna (obvykle stanovena v % z čisté prodejní ceny).**

Výhody:

- ✓ **dlouhodobé obchodování s daným druhem majetku na otevřeném trhu = ustálené ceny, odměny v určitém odbornikům známém rozpětí.**
- ✓ **Metoda nejlépe využitelná v praxi.**
- ✓ **Opírá se o údaje z trhu s právy k využívání nehmotných statků.**

Licenční analogie

Výpočet:

$$HV = RV \times LP \times KZ \times KK \times PM$$

kde:
HV **… roční ocenění nehmotného majetku**
RV **… roční rozsah výroby ve finančním vyjádření**
LP **… licenční odměna**
KZ **… koeficient zastarání, případně koeficient zhodnocení**
KK **… koeficient míry kapitalizace**
PM **… podíl nehmotného majetku na výrobě**

Celkové ocenění = součet jednotlivých ročních ocenění za období odpovídající předpokládané době užívání oceňovaného předmětu či době, kterou lze považovat za rozumnou.

Licenční odměna

= stanovení odůvodnitelné a přiměřené sazby licenční odměny v %, která je obvyklá v určitém průmyslovém oboru na skutečném trhu s nehmotnými statky.

Nejčastěji může představovat podíl 20 – 45 % ze zisku – avšak nedoporučuje se vztahovat k zisku;

Obvykle se sjednávají jako % z čisté prodejní ceny, a to:

- ✓ **Patentově chráněná řešení: 0,5 % - 12 %, nejčastěji 2 – 8 %**
- ✓ **Průmyslově nechráněná řešení: 35 – 70 % obvyklé licenční odměny chráněných patentových řešení**
- ✓ **Průměrně zavedená ochranná známka: 1 % objemu výrobků nebo služeb označovaných oceňovaným označením**
- ✓ **Všeobecně známá ochranná známka: 5 – 10 %, pokud je vlastník ochoten licenci poskytnout.**

Koeficient zastarání

- ✓ **Nutný odhad délky užitečné životnosti ohodnocovaného řešení (technická řešení zastarávají)**
- ✓ **Odhad i pro skutečnosti obchodní povahy**
- ✓ **Uplatní se, pokud se očekává, že se hodnota oceňovaných statků v daném období či jeho části bude rychle měnit. Koeficienty platí jen po definované období.**

Koeficient zhodnocení

- ✓ **V případě práv na označení (ochranné známky) dochází časem ke zhodnocení**
- ✓ **Uplatní se, pokud se očekává, že se hodnota oceňovaných statků v daném období či jeho části bude rychle měnit. Koeficienty platí jen po definované období.**

Koeficient míry kapitalizace

Nutno zvážit „riziko podnikání“, tj. konkrétní ekonomické podmínky

- **teritorium,**
- **inflace,**
- **ztráta likvidity,**
- **riziko nízkého odbytu,**
- **systematická rizika spojená s investicemi,**
- **nesystematická rizika spojená s daným případem a jeho specifiky.**

Výpočet:

$$KK = \frac{1}{(1+d)^t}$$

kde:

KK … koeficient míry kapitalizace (odúročitel)
d … sazba míry kapitalizace (diskontní míra)
t … jednotlivá po sobě jdoucí roční období, v nichž je aktualizovaná hodnota zjišťována

Počet let užívání

Technická řešení

- ✓ Odhad reálné doby skutečného užívání oceňovaného práva do doby, pokud nese alespoň průměrný zisk
- ✓ Berou se v úvahu: marketingové údaje, poznání o délce inovačního kroku, typ inovace (zásadní nenahraditelná vs. běžná, jedna z mnoha)

Ochranné známky

- ✓ Dobrá ochranná známka značí dobré a nadprůměrné výrobky po několik desetiletí – počet let užívání těžko zjistitelné.
- ✓ Obvykle se používá 10 let, v odůvodněných případech lze prodloužit, avšak aby nepřekročilo 15 – 20 let.
- ✓ U řešení, která nebyla používána nebo jen velmi málo, lze zkrátit, např. na méně než 5 let.

Seznam použité literatury

MAŘÍK, M. et al., 2018. *Metody oceňování podniku: Proces ocenění, základní metody a postupy*. 4. vyd. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-87865-38-5.

EKONOMICKÁ FAKULTA TUL

Centrum oceňování majetku

Děkuji za pozornost

Ing. Olga Malíková, Ph.D.

+420 485 352 366

olga.malikova@tul.cz

www.com.tul.cz